

1. Faktaark

4. marts 2022

En ny reformpakke for dansk økonomi (opdateret aftaleøkonomi) *Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder.*

Regeringen, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne indgik d. 21. januar 2022 en aftale om en ny reformpakke, der vil styrke det danske arbejdsmarked, virksomhedernes konkurrenceevne og den grønne omstilling.

I lyset af, at forligskredsen bag *Aftale om et tryggere dagpenge-system* ikke støtter gennemførelse af de aftalte tiltag på dimittenddagpengeområdet, som er omfattet af forliget, uden også at justere på anvendelsen af provenuet, har det været nødvendigt at genbesøge aftaleøkonomien med henblik på at justere tiltagenes ikrafttrædelse på tværs af aftalen. På den baggrund udskydes alle aftalens tiltag på dagpengeområdet med ét år fra 1. oktober 2022 til 1. oktober 2023, dvs. til efter næste folketingsvalg. Det giver isoleret også behov for at justere tidspunktet for en række tiltag på tværs af aftalen for at sikre balance mellem finansiering og prioriteringer.

Der er i den forbindelse lagt vægt på at prioritere, at flest muligt af de besluttede tiltag kan træde i kraft som aftalt eller hurtigst muligt herefter, så arbejdsudbuddet øges, og vi kan investere i nye tiltag. På den baggrund har regeringen prioriteret ny finansiering i 2023 i form af et engangsbeløb på ca. 1,3 mia. kr. fra den offentlige investeringsramme. Det muliggør blandt andet, at ikrafttrædelse af tiltagene om afskaffelse af modregning i pension kan fastholdes til 1. januar 2023 som forudsat i aftalen af 21. januar 2022. De enkelte justeringer til aftalen, herunder opdaterede ikrafttrædelsestidspunkter, opsummeres nedenfor.

Den opdaterede aftaleøkonomi indebærer fortsat et betydeligt bidrag til strukturel beskæftigelse og BNP. Aftalen vurderes således at øge strukturel beskæftigelse med ca. 12.000 fuldtidspersoner og BNP med 17½ mia. kr. i 2030. Tiltagene vil også bidrage konkret til at øge den strukturelle beskæftigelse allerede i de første år.

Den udskudte ikrafttrædelse af dagpengetiltagene til 1. oktober 2023 reducerer imidlertid det positive bidrag til strukturel beskæftigelse i de første år sammenlignet med det forudsatte ved aftalen indgået d. 21. januar 2022. Indfasningen af virkningen på strukturel beskæftigelse er således påvirket af udskydelsen, mens den fuldt indfasede effekt er omtrent uændret. Med prioritering af et engangsbeløb i 2023 fra rammen til de offentlige investeringer sikrer vi imidlertid, at ikke mindst tiltagene om afskaffelse af modregning i pension kan træde i kraft hurtigst muligt.

Den opdaterede aftaleøkonomi omfatter følgende justeringer i forhold til aftalen indgået d. 21. januar 2022 for så vidt angår tiltagene under *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*:

- Ikrafttrædelse af dagpengetiltagene udskydes fra 1. oktober 2022 til 1. oktober 2023, dvs. efter et folketingsvalg.
- Ikrafttrædelse af forhøjelse af SU-fribeløb udskydes til 1. januar 2023.
- Ikrafttrædelse af tiltag vedrørende det organiserede arbejdsmarked udskydes fra 2023 til 2024. Dog fastholdes ikrafttrædelse i 2022 for tiltaget om lærlinge-krav i forbindelse med offentlige udbud.
- Ikrafttrædelse af midlertidig jobpræmie til kontanthjælpsmodtagere udskydes fra 2023 til 2024.
- Midlerne afsat til forøgelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag reduceres med ca. 100 mio. kr. årligt i 2023-2024.
- Etableringen af klimaerhvervsskoler fremrykkes med ét år til 2023.
- Ny finansiering i 2023 i form af et engangsbeløb på ca. 1,3 mia. kr. fra den offentlige investeringsramme.
- Justeret profil for den udisponerede ramme til investeringer i kvalitet i uddannelse under *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*. I den opdaterede aftale udgør rammen 30 mio. kr. årligt i 2023-2024 og 50 mio. kr. i 2025 stigende til 355 mio. kr. i 2030.

Aftalepartierne vil søge SU-forligskredsens (*Aftale om reform af SU-systemet og rammerne for studie gennemførelse*) opbakning til at forhøje SU-fribeløbet fra 2023. Aftalepartierne vil desuden søge forligspartierne bag Aftale om ret til seniorpension for nedslidtes opbakning til at ændre reglerne om modregning som følge af en partners arbejdsindkomst i folke-, senior- og førtidspension samt reglerne om modregning af egen arbejdsindtægt i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg fra 2023.

Det bemærkes, at tiltagene er fuldt finansieret i den justerede aftale – og således ikke forudsætter anvendelse af provenu i 2023 fra justeringer i dimittendregler mv.

De samlede provenumæssige konsekvenser af den opdaterede aftaleøkonomi for tiltagene under *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked* fremgår af tabel 1.

Tabel 1

Opdateret økonomioversigt for *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*

	2022	2023	2024	2025	2030
Mio. kr. (2022-pl)					
Dimittenders overgang fra uddannelse til job	-	357	1.778	2.228	2.328
Reduktion af dimittendsatserne	-	379	1.500	1.510	1.510
Forkortelse af dagpengeperioden for dimittenddagpenge- modtagere	-	60	560	1.130	1.280
Krav om dansk sprogkundskab eller beskæftigelse for di- mittenddagpenge	-	20	150	230	240
Sammenspilseffekter mellem dimittendtiltag	-	-80	-410	-620	-680
Forhøjelse af fribeløbet for SU	-	-20	-20	-20	-20
Forhøjelse af indkomstloftet for a-kassekontingentfrita- gelse	-	-2	-2	-2	-2
Investering i dagpengene	-	-138	-505	-545	-545
Beskæftigelsestillæg i de første 3 måneder af dagpenge- perioden	-	-133	-480	-520	-520
Ændring af dagpengereglerne for tekniske belægninger	-	-5	-25	-25	-25
Det organiserede arbejdsmarked	-6	-20	-173	-169	-190
Nedsættelse af et permanent råd for fremtidens arbejds- marked	-	-	-5	-5	-5
Ændring af fradragsretten for private lønsikringer	-	-	-7	-6	-6
Måltrettet indsats rettet mod virksomheder med gentagne brud på arbejdsmiljøreglerne	-	-	-10	-10	-10
Opfølgning på arbejdsgruppen om sårbare arbejdstagere, styrket indsats mod illegal arbejdskraft og brancherettet indsats mod falske selvstændige i 2023 og 2024	-	-	-46	-33	-29
Forhøjet fradrag for fagforeningskontingenter	-	-	-80	-90	-120
Lærlingekrav ifm. offentlige udbud	-6	-20	-20	-20	-20
Styrket indsats for borgere med handicap, kognitive udfor- dringer og psykiske lidelser via IPS-metoden	-	-	-5	-5	-
Flere i arbejde og nedsættelse af elafgiften	40	150	-1.240	-1.310	-1.120
Afskaffelse af modregning af partners arbejdsindkomst i førtids- senior- og folkepension*	-10	-820	-840	-870	-870
Afskaffelse af modregning af egen arbejdsindtægt i folke- pensionens grundbeløb og pensionstillæg*	-30	-410	-420	-430	-380
Førtidspensionisters mulighed for at arbejde	-	-	-	-	-
Afskrivningssatsen på ejendomme nedsættes fra 4 til 3 pct.	-	60	120	180	450
Midlertidig jobpræmie til kontanthjælpsmodtagere	-	-5	-20	-20	-
Afskaffelse af den grønne check for ikke-pensionister	840	1.620	1.570	1.520	1.300
Grøn check til børn fastholdes og forhøjes til 240 kr.	-90	-170	-160	-160	-140
Nedsættelse af elafgiften	-680	-1.200	-1.280	-1.230	-1.180
Ny ekspertgruppe for skematisk værdiansættelse	-	-	-	-	-
Forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag	-	-200	-200	-500	-500
Udmøntning af reserve til sikring af gode rammebetingel- ser for dansk erhvervsliv	-	-	-	205	205
Justering af rammen for de offentlige investeringer	-	1.290	-	-	-
Investeringer i kvalitet i uddannelse	-	-130	-130	-150	-385
Klimaerhvervsskoler	-	-100	-100	-100	-30
Ramme til investeringer i kvalitet i uddannelse	-	-30	-30	-50	-355
Balance	30	220	-270	55	0
Udglattet balance (2022-2030)	0	0	0	0	0

Anm.: * Provenuvirkningen for afskaffelse af modregning af egen arbejdsindtægt i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg tager ikke højde for fremrykkede udgifter til sociale pensioner, der følger af svækket tilskyndelse til opsat pension. I 2030 indgår midlertidige effekter i året, som afspejler indekseringen af folkepensionsalderen. Korrigeret for midlertidige effekter svarer provenuet til -470 mio. kr. Midlerne til investeringer i uddannelse er dimensioneret herefter. Det bemærkes, at der for dette samt tiltaget om afskaffelse af modregning af partners arbejdsindkomst i førtids- senior- og folkepension er usikkerhed forbundet med opgørelsesgrundlaget. De skønnede virkninger af ændrede modregningsregler for arbejdsindkomst i den sociale pension muligvis vil blive justeret, når det bliver muligt at opgøre det på baggrund af det regnesetup, som er under udarbejdelse i forbindelse med arbejdet i Kommission om tilbagetrækning og nedslidning. I forhold til provenuvirkningen kan der være modsatrettede virkninger af dels virkningen af nyt datagrundlag mv., og modsat afledt virkning af opsat pension. Ift. virkningen på arbejdsudbuddet kan et nyt datagrundlag trække i retning af en lavere positiv virkning på arbejdsudbuddene af tiltagene.

Den opdaterede aftaleøkonomi indebærer følgende justeringer i forhold til aftalen indgået d. 21. januar 2022 for så vidt angår tiltagene under *Stærke og innovative virksomheder*.

- Ikrafttrædelse af permanent uddannelsesløft med 110 pct. i dagpenge udskydes fra 1. januar 2023 til 1. januar 2024.

De samlede provenumæssige konsekvenser af den opdaterede aftaleøkonomi for tiltagene under *Stærke og innovative virksomheder* fremgår af tabel 2.

Tabel 2

Opdateret økonomioversigt for *Stærke og innovative virksomheder*

Mio. kr. (2022-priser)	2022	2023	2024	2025	2030
Fra erhvervsstøtte til investeringer i uddannelse, forskning og grøn omstilling samt skattelettelse					
Initiativer	-	3.500	3.500	3.500	3.430
Ramme til uddannelse og grøn omstilling ¹⁾	-	1.950	1.950	1.945	1.950
- heraf takstløft til humanistiske, samfundsvidenskabelige, merkantile og teologiske uddannelser	-	300	295	295	295
- heraf permanent uddannelsesløft med 110 pct. i dagpenge (nettofinansieringsbehov)	-	-	80	165	135
- udgifter ved tiltaget	-	-	210	295	260
- finansiering fra omprioritering af frie midler i puljen for uddannelsesløft	-	-	-130	-130	-125
- heraf bedre velfærdsuddannelser	-	-	60	200	200
Forhøjet permanent FoU-fradrag på 130 pct ¹⁾	-	850	850	855	780
Forhøjet maksimalt beskæftigelsesfradrag ¹⁾	-	700	700	700	700
Partnerskab for Viden & Vækst	-	-	-	-	-
Finansiering	-	3.500	3.500	3.500	3.500
Sanering af erhvervsstøtten ¹⁾	-	3.500	3.500	3.500	3.500
Danmarks Investeringsfond					
Initiativer	65	71	86	100	100
- Særlig accelerationsindsats til vækstende danske virksomheder	9	18	30	50	70
- Øget kapacitet til små vækstkautioner	47	25	12	20	-
- Øget kapacitet til vækstlåneneordning	-	12	24	-	-
- Storskala demonstrationsanlæg	9	16	20	30	30
Finansiering	65	71	86	100	100
Decentralt erhvervsfremmesystem	8	-	-	-	-
Øget udbyttekrav til Danmarks Eksport- og Investeringsfond ²⁾	57	71	86	100	100

Nærmere at drive virksomhed gennem digitale værktøjer³⁾					
Initiativer	22	25	29	21	26
Automatisk erhvervsrapportering	18	15	17	10	7
SMV-venligt digitalt udbudssystem	5	10	11	12	18
Finansiering	22	25	29	21	26
Reserve til digital vækst Aftale om erhvervs- og iværksætterinitiativer af november 2017	22	25	29	21	26
Lokale erhvervsfyrårne skal bidrage til at fremtidssikre styrkepositioner	1 mia. kr. i alt frem mod 2027⁴⁾				
Finansiering⁴⁾	1 mia. kr. i alt				
Midler fra REACT-EU	500 mio. kr. frem mod 2023				
Midler fra EU's Regionalfond og Socialfond	400 mio. kr. frem mod 2027				
Midler fra EU's Fond til Retfærdig Omstilling	100 mio. kr. frem mod 2027				
Styrket samfundskontrakt via offentlige udbud⁵⁾	-	-	-	-	-

- 1) Tiltag er betinget af, at der besluttes konkret finansiering.
- 2) Øget udbyttekrav på 100 mio. kr. årligt til EKF og Vækstfonden (fremover Danmarks Eksport- og Investeringsfond) indgår med lavere finansieringsbidrag i de første år, da finansieringsbidraget strukturelt indregnes som et centreret 7-årigt glidende gennemsnit i det enkelte år.
- 3) Der er angivet det nationale finansieringsbehov. Der er imidlertid forudsat, at op til ca. 40 pct. af udgifterne på Erhvervsministeriets område kan medfinansieres af EU-midler fra EU's Regionalfond frem mod 2027. Finansieringsbehovet er således under forudsætning af, at der hjemtages EU-medfinansiering.
- 4) Der afsættes 1 mia. kr. i alt til etablering af 8 lokale erhvervsfyrårne, hvoraf 500 mio. kr. finansieres via REACT-EU og anvendes frem mod 2023, mens 400 mio. kr. finansieres af EU's Regionalfond og Socialfond, og 100 mio. kr. finansieres af EU's Fond til Retfærdig Omstilling og anvendes frem mod 2027. De 500 mio. kr. fra REACT-EU blev afsat med *Aftale om stimuli og grøn genopretning af 6. december 2020*.
- 5) Finansiering vedr. lærlingekrav i relevante offentlige udbud finansieres via *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*.